

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü

KİŞİSEL GELİŞİM VE EĞİTİM ALANI

CENAZE HİZMETLERİ KURS PROGRAMI

ANKARA, 2016

İÇİNDEKİLER

PROGRAMIN ADI	1
PROGRAMIN DAYANAĞI	1
PROGRAMIN GİRİŞ KOŞULLARI	1
EĞİTİCİLERİN NİTELİĞİ	1
PROGRAMIN AMAÇLARI.....	1
PROGRAMIN UYGULANMASIYLA İLGİLİ AÇIKLAMALAR	1
PROGRAMIN KREDİSİ	2
PROGRAM SÜRESİ VE İÇERİĞİ	3
ÖLÜM ÖNCESİ VE SONRASI İŞLEMLER.....	3
CENAZENİN İDARİ VE HUKUKİ İŞLEMLERİ	4
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRMEYLE İLGİLİ ESASLAR	4
PROGRAMIN UYGULANMASINDA KULLANILACAK ÖĞRETİM ARAÇ-GEREÇLERİ.....	4
BELGELENDİRME	4

PROGRAMIN ADI:

Cenaze Hizmetleri

PROGRAMIN DAYANAĞI

1. 24.06.1973 tarihli ve 14574 sayılı Resmî Gazete' de Yayımlanan, 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu
2. Talim ve Terbiye Kurulu'nun 20.04.2016 Tarih ve 19 sayılı kararı ile kabul edilen, Yaygın Eğitim Kurumları Çerçeve Kurs Programı
3. 19.01.2010 tarihli ve 27467 sayılı Resmî Gazete' de yayımlanan Mezarlık Yerlerinin İnşası ile Cenaze Nakil ve Defin İşlemleri Hakkında Yönetmelik,
4. Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 22.07.2008 tarih ve 152 sayılı kararı ile kabul edilen İmam Hatip Lisesi ve Anadolu İmam Hatip Lisesi Hitabet ve Mesleki Uygulama Dersi Öğretim Programı.

PROGRAMIN GİRİŞ KOŞULLARI

1. Okuryazar olmak.
2. 18 yaşını tamamlamış olmak.

EĞİTİMCİLERİN NİTELİĞİ

1. Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığınca yayımlanan Öğretmenlik Alanları, Atama ve Ders Okutma Esaslarına göre atanan "İmam-Hatip Lisesi Meslek Dersleri" ile "Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi" olan öğretmenleri,
2. Yukarıdaki alanlara kaynaklık eden yükseköğretim programı/fakülte mezunları,
3. İlahiyat ön lisans mezunları,
4. İmam Hatip Lisesi mezunları,
görev almalıdır.

PROGRAMIN AMAÇLARI

Cenaze hizmetleri kursunu tamamlayan bireyin;

1. Cenaze ile ilgili dini açıdan yapılması gereken işlemler hakkında bilgi sahibi olması ve bunları uygulayabilmesi,
2. Cenaze ile ilgili yapılması gereken idari ve hukuki kurallar hakkında bilgi sahibi olması,
amaçlanmaktadır.

PROGRAMIN UYGULANMASIYLA İLGİLİ AÇIKLAMALAR

Cenaze hizmetleri kursu aşağıda belirtilen hususlar çerçevesinde uygulanmalıdır.

1. Toplumda cenaze hizmetleri ile ilgili var olan ihtiyacın karşılanması ve cenaze hizmetlerinin dini kurallara uygun olarak gerçekleştirilmesini sağlamak amacıyla hazırlanmıştır.
2. Programın uygulanmasında Buluş, Sunuş ve Araştırma yoluyla öğretim yaklaşımlarından uygun olanları ve grupla öğretim yöntem ve teknikleri/ bireysel öğretim yöntem ve teknikleri uygulanmalıdır.
3. Kurs Programı, Millî Eğitim Bakanlığında görevli uzman, alan öğretmenleri ve alan uzmanları ile iş birliği içinde hazırlanmıştır.
4. Program yaygın eğitim kurumlarında veya kurumlarca uygun görülen diğer yerlerde uygulanır.
5. Cenaze Hizmetleri kurs programının amaçları ve içeriği yoluyla kursa katılan bireylere aşağıda tabloda verilen değerlerin kazandırılması ve bu yolla bireylerin geliştirilmesi hedeflenmiştir.

DEĞERLER
Kurallara Uyma
Sorumluluk
Saygı
Hoşgörü
Empati
Nezakat

6. Programın uygulanmasında hayat boyu rehberlik hizmeti sunan eğiticiler, kursiyerlerin kişisel ve mesleki nedenlerle yeterliliklerinin değişmesi ve gelişmesine katkıda bulunacak bir rehber niteliğinde olmalıdır.
7. Program süresince kursiyerlere program içeriğinin öğretilmesi için ihtiyaç duyduğu araç, gereç ve malzemeler temin edilmeli, donanımlar sağlanmalı ve gerektiğinde bilgisayar destekli öğretim faaliyetlerinden (slaytlar, akıllı tahtalar) faydalanılmalıdır.
8. Program süresince bireylerin merak uyandırma ve planlama, araştırma ve keşfetme, çözümlenme ve derinleştirme, paylaşma ve yaşantıya uygulama etkinliklerini gerçekleştirmeleri sağlanarak bireyin öğrenmeye etkin katılımı desteklenmelidir.
9. Kurs dışında bireylerin öğrendiklerini pekiştirmek için kendi kendine öğrenme faaliyetleri yapması teşvik edilmelidir.
10. Program sonunda bireyin Cenaze Hizmetleri kurs düzeyinin ölçülmesi için değerlendirme yapılmalıdır.

PROGRAMIN KREDİSİ

Genel kurs programında kredilendirme yapılmamaktadır.

PROGRAM SÜRESİ VE İÇERİĞİ

Kurs programının süresi; günde en fazla 8 ders saati uygulanacak şekilde toplam 32 ders saatidir. Sürelerin konulara göre dağılımı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Konular	Süre (Ders Saati)
Ölüm Öncesi ve Sonrası İşlemler	24
Cenazenin İdari ve Hukuki İşlemleri	8
TOPLAM	32

İÇERİK;

1. ÖLÜM ÖNCESİ VE SONRASI İŞLEMLER

- 1.1. Ölüm ile Yaşam,
 - 1.1.1. Hastanın ölüme hazırlaması,
 - 1.1.2. Hastanın ölüm esnasında yapılacaklar,
 - 1.1.3. Ölüm haberi,
- 1.2. Ölüm sonrası yapılacaklar,
 - 1.2.1. Ölünün elbise ve ziynet eşyalarının çıkarılması,
 - 1.2.2. Çenenin bağlanması, ellerin ve ayakların uzatılması,
- 1.3. Cenazenin yıkanması ve kefenlenmesi,
 - 1.3.1. Ölünün yıkanması için uygun ve temiz ortamın hazırlanması,
 - 1.3.2. Ölünün yıkanması,
 - 1.3.3. Ölünün kefenlenmesi,
 - 1.3.4. Erkekler için kefenleme,
 - 1.3.5. Bayanlar için kefenleme,
- 1.4. Cenaze namazı,
 - 1.4.1. Cenaze namazının anlamı ve önemi,
 - 1.4.2. Cenaze Namazının Kılınışı,
 - 1.4.2.1. Erkek Cenaze,
 - 1.4.2.2. Kadın Cenaze,
- 1.5. Cenaze Merasimi,
 - 1.5.1. Cenazeye Saygı Gösterme,
 - 1.5.2. Merasimde Temel Kurallar,
 - 1.5.2.1. İyiliklerle anma,
 - 1.5.2.2. Uygun Giyinme,
 - 1.5.2.3. Matem Havası,
 - 1.5.2.4. Ortamın Temiz Olması,
 - 1.5.2.5. Cenaze Aracının Temizliği,
 - 1.5.2.6. Merasimde Alkış,
- 1.6. Cenazenin Kabre Taşınması,

- 1.6.1. Kabre Taşıma,
- 1.6.2. Defin,
- 1.7. Şehitlik
 - 1.7.1. Şehitlik Kavramı,
 - 1.7.2. Şehit Cenaze Törenleri,
 - 1.7.3. Şehitlik,

2. CENAZENİN İDARİ VE HUKUKİ İŞLEMLERİ

- 2.1. İdari İşlemler,
 - 2.1.1. Belediyelerce Yapılacak İşlemler,
 - 2.1.2. Cenaze Sahibince Yapılacak İşlemler,
 - 2.1.3. Cenazelerin Defin İşlemleri,
 - 2.1.3.1. Cenaze İşlemleri,
 - 2.1.3.2. Cenaze Aracı Temini ve Ücretler,
 - 2.1.4. Mezar Yeri Tahsisi,
 - 2.1.5. Cenazelerin Nakli,
 - 2.1.6. Mezarlıkların Bakımı,
 - 2.1.7. Sağlık Bakanlığınca Yapılacak İşlemler,
 - 2.1.7.1. Defin Ruhsatı,
 - 2.1.7.2. Defin Ruhsatının Düzenlenmesi,
 - 2.1.7.3. Mezarlıklarda Bulunması Gereken Özellikler,
 - 2.1.8. Ölüm ve Organ Nakli,
 - 2.1.8.1. Tıbbi Açıdan Ölüm (Beyin Ölümü),
 - 2.1.8.2. Hukuki Bakımdan Ölüm,
 - 2.1.8.3. Dini Anlamda Ölüm,
- 2.2. Hukuki İşlemler ,
 - 2.2.1. Otopsi,
 - 2.2.1.1. Otopsi yapılması,
 - 2.2.1.2. Otopsi İçin Mezar Açılması,
 - 2.2.1.3. Defin Ruhsatı,
 - 2.2.2. Nüfus İşlemleri,
 - 2.2.3. Veraset İşlemleri,

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRMEYLE İLGİLİ ESASLAR

1. Değerlendirme, Yaygın Eğitim Kurumları Yönetmeliği esaslarına göre;
 - Kursiyerin kendi kendine yaptığı tüm öğrenim faaliyetler,
 - Kursiyerin performansına dayalı olarak gerçekleştirilecek sınavlar,

- Kursiyere kurs sonunda yapılan **UYGULAMALI** sınavlar, 100 puan üzerinden yapılır.
2. Değerlendirme; ders öğretmeni tarafından yazılı, sözlü, uygulamalı sınavlar veya varsa ödev ya da projelere göre yapılır. Birden fazla sınav şekli ile sınavı yapılan dersin puanı veya notu, bu sınavların aritmetik ortalaması ile belirlenir. Bu puan veya not, kursun başarı puanı ya da notu olarak değerlendirilir.
 3. Programların özelliğine göre sınavlar ve başarı değerlendirmesi bilişim teknolojisi kullanılarak da yapılabilir.
 4. Kursiyerlerin sağlık durumları veya bedensel engelleri nedeniyle bazı derslerdeki sınavlar, durumlarına uygun sınav yöntemiyle yapılır.

PROGRAMIN UYGULANMASINDA KULLANILACAK ÖĞRETİM ARAÇ-GEREÇLERİ

Programın uygulama sürecinde;

1. Ders kitabı olarak Millî Eğitim Bakanlığının yayınlamış olduğu yazılı materyaller kullanılır.
2. Kaynak ders kitapları, bireysel öğrenme materyalleri, kaynak ders kitaplarının bulunmaması durumunda öğretmen/öğretici tarafından hazırlanan ders notlarından yararlanılır.
3. Programın uygulanabilmesi için Kişisel Gelişim ve Eğitim alanı standart donanımları ve programın gerektirdiği diğer donanımlar kullanılacaktır.
4. Cansız manken, kefen, cenaze yıkama için gerekli araç ve gereçler, defin için gerekli araç ve gereçler.

BELGELENDİRME

Kursu başarı ile tamamlayanlara, kurs bitirme belgesi düzenlenir.